

דף י"ט

המטביל כלי בין השמשות

כל טמא, בשעה שהטבילוהו, נעשה טבול יום, שדינו כשני לטומאה, ולכן טהור הוא לחולין, כי חולין יש בהם רק ראשון ושני לטומאה, ואינם נטמאים משני לטומאה להיות שלושי לטומאה. אבל לתרומה אינו טהור, כי תרומה יש בה גם שלישי לטומאה, ואם כן, כלי טבול יום, שהוא כשני לטומאה, פוסל את התרומה להיות שלישי לטומאה. ורק לאחר צאת הכוכבים שאחר הטבילה, הכלי טהור גם לתרומה.

ובין השמשות הוא **ספק יום ספק לילה**, ואם כן, כשהטבילו כלי בין השמשות, **יתכן שהוטבל ביום, והלילה שבא, בא אחר הטבלתו וטהור לתרומה, ויתכן שהוטבל רק בלילה, ואם כן רק בלילה של מחר יהיה טהור לתרומה.**

ומחמת הספק יש להחמיר, לומר, שעד מחר בלילה הוא טבול יום.

וכשרואים אנו אדם בא להטביל כלי בין השמשות, נחלקו חכמים אם מניחים אותו או מונעים ממנו.

תלמידי בית המדרש היו סבורים, שמחלוקת החכמים היתה, כשאנו רואים אדם ממחר להטביל כליו סמוך לבין השמשות, וכבר נכנס בין השמשות]=במחשבתו ניכרת מתוך מעשיו].

לדעת תנא קמא – ודאי סיבת מהירותו כי רוצה להספיק לטבול קודם בית השמשות, ואם כן, יודע הוא שטבילת בית השמשות אינה מועילה עד למחר, ולפיכך מניחים אנו להטביל, ואם יארע שהטביל כשכבר הגיע בין השמשות, אין לחוש לכלום, כי יודע אדם זה שאין הכלי טהור עד למחר.

ולדעת רבי שמעון שזורי – יתכן שסיבת מהירותו כי ממחר למלאכתו, אבל אינו יודע שטבילת בית השמשות אינה מועילה עד למחר, ולפיכך יש לחוש שמא יטבול אחר שנכנס בין השמשות, ואף על פי כן יהיה סבור, שבלילה זה הכלי טהור, ולכן אין מניחים אותו לטבול בין השמשות.

ורבא אמר, שלא נחלקו חכמים בדבר זה, ולדברי הכל אם רואים אנו אדם ממחר להטביל קודם בין השמשות, ודאי יודע הוא שטבילה של בין השמשות מועילה רק מחר, ואף מי שלא ראינו אותו ממחר לטבול קודם בין השמשות, מן הסתם יודע שאין טבילת בית השמשות מועילה עד למחר, כי רוב בני אדם יודעים דבר זה.